

लोक सेवा आयोग

नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल परराष्ट्र सेवा, नेपाल लेखापरीक्षण सेवा, नेपाल संसद सेवा र नेपाल न्याय सेवा (न्याय, कानून र सरकारी वकिल समूह), राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी, सहसचिव वा सो सरह पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

नेपाल न्याय सेवा (न्याय, कानून र सरकारी वकिल समूह) को लागि

तृतीय पत्र : कानून र न्याय प्रशासन (Law and Administration of Justice)

उद्देश्य

यस पत्रको उद्देश्य न्याय सेवाका तीन वटै समूहलाई संविधानवाद, कानूनको शासन, सरकारी मुद्दाको अनुसन्धान तहकिकात एवं स्वच्छ र निष्पक्ष न्यायपालिकाको स्थापना, विकास र महत्वलाई आत्मसात गर्दै राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका स्थापित मूल्य र मान्यतालाई कानूननिर्माण, अनुसन्धान, अभियोजन र न्यायिक निर्णयको माध्यमबाट उच्चतहका न्याय सेवाका अधिकृतले आफुले प्राप्त गरेका सैद्धान्तिक ज्ञानलाई व्यवहारमा उतार्न सक्ने क्षमताको परिक्षण गर्नु हो। न्यायिक सुशासनको माध्यमबाट देवानी, फौजदारी एवं अन्तर्राष्ट्रिय कानूनमा स्वच्छ र पारदर्शी न्याय व्यवस्थाको विकास गरी त्यसबाट शासन संचालनमा पुऱ्याउन सक्ने भूमिकाको ज्ञान उच्चतहका न्यायिक जनशक्तिमा रहोस भन्ने यस पाठ्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।

तृतीय पत्र : कानून र न्याय प्रशासन (Law and Administration of Justice)

Part I: Criminal Justice System - (25 Marks)

1. Investigation and Prosecution of Government Cases:

- 1.1 Investigation
- 1.2 Prosecution
- 1.3 Appeal and Review
- 1.4 Investigation and Prosecution of Transnational Crime
- 1.5 Protection of Victim and Witness

2. Pleading and Defence:

- 2.1 Art of Advocacy
- 2.2 Pleading Management
- 2.3 Defence of Government Cases

Part II: Judicial Administration - (25 Marks)

3. Administration of Justice:

- 3.1 Development of Judicial Administration in Nepal
- 3.2 Court Structure and Jurisdiction
- 3.3 Civil and Criminal Justice Administration
- 3.4 Good Governance and Judicial Reform Initiatives
- 3.5 Judicial Independence and Accountability
- 3.6 Access to Justice

4. Judicial Process:

- 4.1 Dimensions of Justice: Gender Justice, Juvenile Justice, Restorative Justice, Corrective Justice, Distributive Justice and Transitional Justice
- 4.2 Court Management
- 4.3 Judicial Reasoning and Adjudication process
- 4.4 Execution of Judgments
- 4.5 Judicial Procedures

लोक सेवा आयोग
नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल परराष्ट्र सेवा, नेपाल लेखापरीक्षण सेवा, नेपाल संसद सेवा र नेपाल न्याय सेवा
(न्याय, कानून र सरकारी वकिल समूह), राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी, सहसचिव वा सो सरह पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

Part III: International Law and Law Drafting-(25 Marks)

5. International Law:

- 5.1 General Introduction to International Law
- 5.2 International Law Making Process
- 5.3 Human Rights and Humanitarian Law
- 5.4 Extradition and Mutual Legal Assistance
- 5.5 Negotiation and Treaty Drafting/Making
- 5.6 Domestication of International Law
- 5.7 International Environmental Law
- 5.8 International Law of the Sea
- 5.9 International Refugee Law

6. Law Making Process:

- 6.1 Basic Principles of Legislative Drafting
- 6.2 Law Making Process in Nepal
- 6.3 Drafting of Acts, Rules, Development Board Formation Order (Gathan Adesh)

Part IV: Miscellaneous - (25 Marks)

7. Concept of Jurisprudence
8. Natural Justice
9. Legal Opinion
10. Constitutionalism, Fundamental Rights, Judicial Review and Rule of Law
11. Judicial Administration under Civil Law and Common Law Jurisdiction
12. Judicial Activism, Judicial Self Restraint and Public Interest Litigation
13. Code of Conduct of Judges, Public Prosecutors, Lawyers and Civil Servants
14. Strategic Planning
15. Administration of Justice in Federal Structure
16. New trends in Law and Justice

यस पत्रको लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै खण्ड/एकाईबाट निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

पत्र	विषय	खण्ड	एकाई	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या x अङ्क	समय
तृतीय	कानून र न्याय प्रशासन (Law and Administration of Justice)	I	1	25	Critical Analysis & Problem Solving	१ प्रश्न x २५ अङ्क	३ घण्टा
			2				
		II	3	25			
			4				
		III	5	25			
			6				
		IV	7 to 16	25			
		जम्मा प्रश्न संख्या					